

Kritische succesfactoren bij de inrichting van gebouwen

Inrichting als bijdrage voor de ontwikkeling van kennis, transfer van kennis van lectoraten naar het onderwijs en de transfer van kennis van en naar de markt.

Arjan Waijerink

Facility Management

31 maart 2011

Saxion

Kenniscentrum Hospitality

Handelskade 75

7417 DH Deventer

E: kenniscentrumhospitality@saxion.nl

W: www.saxion.nl/hospitality

Copyright © 2011 Saxion. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Kom verder. Saxion.

Dit artikel beschrijft onze afstudeerthesis dat het laatste onderdeel voor het behalen van ons diploma Facility Management aan Saxion Hogescholen te Deventer is geweest.

De probleemstelling van het onderzoek luidde als volgt: Wat zijn kritische succesfactoren als het gaat om de inrichting van de omgeving (gebouwen en facilities) voor de ontwikkeling van kennis, de transfer van kennis van lectoraten naar het onderwijs, de transfer van kennis van en naar de markt?

Op basis van het onderzoek is er een advies uitgebracht met de volgende doelstelling: Op basis van het onderzoek een advies uitbrengen over een huisvestingsconcept dat bijdraagt aan optimale kennisuitwisseling tussen kenniswerkers binnen lectoraten van hogescholen, rekening houdend met de huidige en toekomstige werkzaamheden/activiteiten.

Het advies is weergegeven in de vorm van een blauwdruk. De aanleiding voor dit onderzoek is het gegeven dat hogescholen sinds 2001 een tweede kerntaak hebben naast het verzorgen van onderwijs, te weten toegepast onderzoek, en dat die tweede kerntaak een belangrijke rol speelt in de ambitie van Nederland en Europa om de kenniseconomie te versterken. De instellingen voor hoger onderwijs maken een slag van “onderwijsinstelling” naar “kennisinstelling”, maar dit wordt nog niet of nauwelijks vertaald naar een ander huisvestingsconcept. Lectoraten vinden hun plek in de school, uitgaande van “daar waar nog ruimte is”. Tegelijkertijd is het in het vakgebied Facility Management een trend zichtbaar waarin het paradigma verschuift van kosten besparen naar het creëren van toegevoegde waarde voor een onderneming. Deze twee ontwikkelingen samen vormden de aanleiding voor de vraag op welke wijze de inrichting van de fysieke werkomgeving een bijdrage kan leveren aan de productiviteit van kenniswerkers in het hoger beroepsonderwijs. De onderzoeksmethoden van dit onderzoek bestaan uit een literatuurstudie voor een gedegen theoretisch kader en een onderzoeksozet voor het veldonderzoek. Het veldonderzoek bestond uit dagboekonderzoek en interviews. Het dagboekonderzoek vond plaats om de activiteiten en werkzaamheden van kenniswerkers binnen lectoraten in kaart te brengen. De interviews gingen dieper in op de huidige mening en toekomstige visie van HBO kennisinstellingen en lectoraten. 3 lectoraten van het Saxion en 3 lectoraten van de Hogeschool Utrecht hebben deelgenomen aan het veldonderzoek. Het dagboekonderzoek is verdeeld onder lectoren, onderzoekers, docenten en studenten. In totaal hebben er 27 respondenten deelgenomen. De interviews zijn afgenomen onder beleidsbepalers, lectoren en onderzoekers. In totaal hebben er 28 respondenten hier aan deelgenomen.

Uit de literatuurstudie is een verantwoorde opzet gemaakt voor het dagboekonderzoek. Uit de resultaten van het dagboekonderzoek bleek dat de meest voorkomende activiteiten achtereenvolgens uit bureauwerk, overleg, concentratiewerk en ontmoeten bestaan. Uit de interviews is naar voren gekomen dat de huidige fysieke werkomgeving van lectoraten nog veel te wensen over laat. Het algehele ruimtegebrek, het niet aanwezig zijn van concentratieplekken en de afstand tussen werkplekken is niet goed gefaciliteerd. Ook is gebleken dat respondenten veel waarde hechten aan informele ontmoetingen die ongepland zijn. Volgens de respondenten zullen Hogescholen zich in de toekomst meer gaan bezig houden met onderzoek en zal het ook een grotere rol gaan spelen. De fysieke werkomgeving van lectoraten zal een goede ondersteuning kunnen bieden voor zowel de huidige als de toekomstige situatie. De fysieke werkomgeving

draagt bij aan kennisuitwisseling en maakt meer synergie mogelijk tussen het onderwijs en de markt.

Als advies is er een blauwdruk gemaakt voor de fysieke werkomgeving van lectoraten. Deze is aan de hand van alle onderzoekresultaten tot stand gekomen. De ruimten in de blauwdruk bevinden zich in één werkomgeving waar alle activiteit gerelateerde werplekken zich bevinden. Er is één centrale ontmoetingsruimte, deze ruimte biedt gemakkelijk toegang tot de overlegruimten, de projectruimte, flexruimte en concentratieruimten. De centrale ontmoetingsruimte dient ook als ontvangstruimte met koffiebar.

